KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

PATIKRINIMO ATASKAITA

DĖL SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOJE TEIKIAMŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEISĖTUMO

2021 m. gruodžio 17 d. Nr. K5- 3

Kupiškis

Bendra informacija

Patikrinimas atliktas pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pagal kompetenciją persiųstą skundą Kontrolės ir audito tarnybai dėl galimai neteisėtai reikalaujamų dokumentų socialinei pašalpai ir dėl būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensavimo skyrimo.

Savivaldybės kontrolieriaus 2021 m. spalio 27 d. pavedimu Nr. K4-3 patikrinimą atliko Kupiškio rajono savivaldybės kontrolierė Vilma Mažeikienė ir vyriausioji specialistė Jelena Paulauskaitė.

Patikrinimo subjektas – Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius (toliau – Socialinės paramos skyrius).

Patikrinimo tikslas – įvertinti Socialinės paramos skyriaus 2021 m. spalio 4 d. suteiktų paslaugų piniginei socialinei paramai gauti dėl būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensavimo teisėtumą.

Patikrinimo kriterijai. Piniginės socialinės paramos dėl būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensavimo skyrimo teisėtumas vertintas analizuojant darbuotojų veiksmų atitiktį teisės aktams, reglamentuojantiems Savivaldybės piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams skyrimą 2021 metais:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymui Nr. I-533, 1994-07-07 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymui Nr. IX-1675; 2003-07-01 (su vėlesniais pakeitimais);
- Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 27 d. sprendimui Nr. TS- 120 „Dėl piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2020 m. kovo 17 d. raštui Nr. (15.3E-24) SD-1445 „Dėl piniginės socialinės paramos teikimo koronaviruso (COVID-19) pandemijos metu“.

Siekiant gauti patikrinimo tikslams reikalingus įrodymus, atlikta:

- Socialinės paramos skyriaus veiklos, pareiškėjų prašymų ir susijusių dokumentų rengimo būsto kompensacijai gauti srityje vidaus kontrolės tyrimas;
- Socialinės paramos skyriaus 2021-10-04 telefonu gautų prašymų būsto kompensacijai gauti nagrinėjimo analizė.

Patikrinimo metu buvo analizuojami reikalingi duomenys, pateikti Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus programoje PARAMA.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už patikrinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Rengiant šią išvadą buvo vadovaujamasi nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Patikrinimo įrodymai gauti taikant dokumentų peržiūros ir analitines procedūras.

Patikrinimo rezultatai

1. Pareiškėja skunde nurodė, kad jos mama 2021-10-04 telefonu kreipėsi į Socialinės paramos skyrių dėl būsto kompensacijos gavimo. Prašoma patikrinti, ar teisėtai elgiasi Socialinės paramos skyriaus darbuotojos, prašydamos mamos ateiti į Teisės skyrių ir išsiimti šeimos sudėties pažymą, ar teisėtai mama buvo informuota, kad darbuotoja ateis patikrinti buities, nors ekstremalios padėties metu ir 6 mėnesius po jo turtas nevertinamas.

2. Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius Kontrolės ir audito tarnybai pateikė informaciją, kad 2021 m. spalio 4 d. telefonu su prašymais skirti socialinę paramą, būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensaciją kreipėsi 30 asmenų, iš jų: 4 asmenys kreipėsi pirmą kartą, 26 asmenys kreipėsi nebe pirmą kartą.

3. Pirmą kartą besikreipiančių asmenų prašymai-paraiškos piniginei socialinei paramai gauti 2021-10-04 užregistruoti šiais numeriais: Nr. R7-2412, Nr. R7-2407 Nr. R7-2409, Nr. R7-2405. Užregistravus prašymus, Socialinės paramos skyriuje buvo tikrinami registrai dėl pareiškėjų teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nustatymo (SODRA, Užimtumo tarnyba, mokinių registras, gyventojų registras). Pareiškėjams šių formų pildyti nereikia, nes duomenys renkami iš valstybės ir žinybinių registrų bei valstybės informacinių sistemų. Pateiktos SP-1 forma (šeimos (bendrai gyvenančių asmenų) duomenys socialinei paramai gauti) bei SP-2 forma (duomenys apie asmens ir jos šeimos narių veiklos pobūdį ir socialinę padėtį). Šios dvi formos pildomos kreipiantis pirmą kartą. Prašymai perduoti svarstyti Kupiškio miesto piniginės socialinės paramos teikimo komisijai. Pagal Kupiškio miesto piniginės socialinės paramos teikimo komisijos posėdžio 2021-10-27 protokolą Nr. 11, 4 asmenims nustatyta teisė kreiptis dėl būsto šildymo, karšto bei geriamojo vandens išlaidų kompensacijų. 3 asmenims sprendimai 2021-11-15 duomenimis nepriimti, kadangi buvo laukiama trūkstamų dokumentų. Vieno asmens prašymas perduotas specialistams, kurie į programą PARAMA suveda gautas lėšas bei nustato teisę kompensacijų skyrimui. 2021-10-27 priimtas sprendimas Nr. 2405 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“.

4. Iš 26 asmenų, kurie kreipėsi nebe pirmą kartą, šešių asmenų 2021-10-04 prašymai-paraiškos piniginei socialinei paramai gauti užregistruoti numeriais: Nr. R7-2355, Nr. R7-2367, Nr. R7-2387, Nr. R7-2404, Nr. R7-2406, Nr. R7-2410. Šie 6 asmenys teikė dar ir prašymus dėl teisės į kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų apmokėjimo nustatymo, Jų prašymai užregistruoti numeriais: Nr. R7-K-342, Nr. R7-K-344, Nr. R7-K-347, Nr. R7-K-348, Nr. R7-K-349, Nr. R7-K-350. Užregistravus abu prašymus, buvo tikrinami registrai dėl teisės paramai gauti nustatymo (SODRA, Nacionalinė mokėjimo agentūra, Gyventojų registras). Prašymai

perduoti suvedimo specialistams, kurie į programą PARAMA suveda gautas lėšas bei nustato teisę kompensacijų skyrimui bei kredito apmokėjimui. 2021-10-08 priimti sprendimai Nr. 2355, Nr. 2367, 2021-10-12 priimtas sprendimas Nr. 2387, 2021-10-13 priimti sprendimai Nr. 2404, Nr. 2406, Nr. 2410 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“. 2021-10-08 priimti sprendimai Nr. 342, Nr. 344, 2021-10-12 priimtas sprendimas Nr. 347, 2021-10-13 priimti sprendimai Nr. 348, Nr. 349, Nr. 350 „Dėl teisės į kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų apmokėjimą“.

5. Likusių 20 asmenų 2021-10-04 telefonu gauti prašymai-paraiškos piniginei socialinei paramai gauti užregistruoti teisės aktų nustatyta tvarka. Socialinės paramos skyriuje, užregistravus prašymus, buvo tikrinami registrai dėl teisės paramai gauti nustatymo (SODRA, Nacionalinė mokėjimo agentūra, Gyventojų registras). Prašymai perduoti specialistams, kurie į programą PARAMA suveda gautas lėšas bei nustato teisę kompensacijų skyrimui. 2021-10-08 – 2021-10-27 priimti sprendimai „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“.

6. LR piniginės socialinės paramos nepasiturintiems įstatymo 6 straipsnis nurodo, kad bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į socialinę pašalpą, jeigu kreipimosi dėl socialinės pašalpos metu atitinka visus šiame straipsnyje nurodytus reikalavimus:

> 1) vidutinės pajamos, nurodytos ir apskaičiuotos pagal šio įstatymo 17 ir 18 straipsnius, tenkančios vienam iš bendrai gyvenančių asmenų arba vienam gyvenančiam asmeniui per mėnesį, yra mažesnės kaip 1,1 valstybės remiamų pajamų dydžio;
>
> 2) kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą.

7. Patikrinimo metu nustatyta, kad pareiškėja skunde painiojo sąvokas „turto vertinimas“ ir „buities tyrimo aktas“.

7.1. Socialinės paramos skyriaus darbuotojai nevertino pareiškėjų turto. Minėto įstatymo nuostatos (turtas nevertinamas) taikomos kol Lietuvos Respublikoje neatšaukta ekstremalioji situacija, paskelbta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ paskelbtas karantinas ir galios iki dienos, kol sueis 6 mėnesiai po to, kai bus atšaukta ekstremalioji situacija, paskelbtas karantinas, arba kai sueis jų paskelbimo terminai.

7.2. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 27 d. sprendimo Nr. TS-120 24 punktas nurodo, kad Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas yra vienas iš dokumentų teisei į piniginę socialinę paramą nustatyti. Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo akto forma yra patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. A1-358. Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktus surašo Kupiškio rajono socialinių paslaugų centro Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys, bet ne Socialinės paramos skyrius.

8. Patikrinimo metu nustatyta, kad 2021-11-15 dienos duomenimis Socialinės paramos skyriui pateikti 20 pareiškėjų Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktai, 6 asmenų duomenys perduoti Kupiškio socialinių paslaugų centrui dėl aktų surašymo, bet aktai dar nebuvo surašyti. Užklausa dėl 4 asmenų nebuvo pateikta, nes šiems pareiškėjams Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktai surašyti 2021 metais ir yra galiojantys.

9. Socialinės paramos skyrius 26 pareiškėjams parengė pranešimus apie priimtus sprendimus ir išsiuntė pareiškėjų nurodytais adresais.

10. Socialinės paramos skyrius 2021-11-15 dienos duomenimis 3 pareiškėjams dar nebuvo priėmęs sprendimų dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas, nes nebuvo pateikti trūkstami dokumentai. 1 pareiškėjui sprendimas buvo parengtas, tačiau 2021-11-04 priimtas sprendimas dėl kompensacijų už būsto šildymo, karšto bei geriamojo vandens išlaidų skaičiavimo nutraukimo, nes pareiškėjas mirė.

IŠVADA

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, išnagrinėjusi teisės aktus ir pateiktus dokumentus, nustatė, kad Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, priimdamas pareiškėjų prašymus, rinkdamas dokumentus socialinei piniginei paramai skirti būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensaciją, nepažeidė Lietuvos Respublikos teisės aktų.

Savivaldybės kontrolierė Vilma Mažeikienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Jelena Paulauskaitė